

แผ่นข้อมูลโรคติดต่อ

โรคคางทูม

โรคคางทูมเป็นโรคติดเชื้อไวรัสที่ติดต่อกันได้ มักเกิดกับเด็กในวัยเรียนเป็นส่วนใหญ่ การให้ภูมิคุ้มกันด้วยวัคซีนเอ็มเอ็มอาร์ (MMR) จะป้องกันโรคนี้ได้ คนที่เป็นโรคนี้ควรอยู่ห่างจากผู้อื่นเป็นเวลาเก้าวันหลังจากเกิดอาการบวม

โรคคางทูม (Mumps) คืออะไร?

โรคคางทูมเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสคางทูม ในอดีต การติดเชื้อคางทูมพบได้บ่อยมากในวัยเด็ก แต่เนื่องมาจากการให้ภูมิคุ้มกันโรค ทำให้โรคนี้พบได้ไม่บ่อยในประเทศออสเตรเลีย

ลักษณะอาการของโรคคางทูมเป็นอย่างไร?

- ลักษณะอาการของโรคคางทูมที่พบได้บ่อยคือ มีไข้ เบื่ออาหาร เหนื่อยล้าอ่อนเพลียและปวดศีรษะ ตามด้วยอาการบวมและอาการกดเจ็บของต่อมน้ำลายต่างๆ บริเวณที่พบว่าเป็นบ่อยที่สุด คือที่ต่อมน้ำลายพารอทิด (ซึ่งอยู่ในแก้มใกล้ขากรรไกรใต้หู) ข้างเดียวหรือทั้งสองข้าง
- ประมาณหนึ่งในสามของคนติดเชื้อไม่แสดงอาการใดๆทั้งสิ้น
- โรคคางทูมในคนที่ติดเชื้อหลังจากเข้าวัยเริ่มเจริญพันธุ์ มักจะรุนแรงกว่า
- ภาวะแทรกซ้อนจากโรคคางทูมพบไม่บ่อย ซึ่งอาจได้แก่ภาวะอักเสบของอวัยวะต่างๆคือ สมอ (เอ็นเซฟาไลติส), เยื่อหุ้มสมองและไขสันหลัง (เมนิไนเจติส), อัณฑะ (ออร์ไคติส), รังไข่ (โอโอฟริติส), เต้านม (มาสไทติส), การแท้งบุตรตามธรรมชาติและหูตึง ที่พบน้อยที่สุดคือ การเป็นหมัน (ไม่สามารถมีบุตรได้) ในชาย

โรคคางทูมแพร่เชื้อได้อย่างไร?

- โรคคางทูมแพร่เชื้อได้จากการหายใจเข้าเอาเชื้อไวรัสคางทูมจากที่คนติดเชื้อไอหรือจามไปในอากาศ เชื้อไวรัสคางทูมสามารถแพร่จากคนสู่คนได้ด้วยโดยการสัมผัสโดยตรงกับน้ำลายที่ติดเชื้อ
- คนที่เป็นโรคคางทูมสามารถแพร่เชื้อได้ถึงเจ็ดวันก่อนต่อมน้ำลายบวมและเก้าวันหลังจากต่อมน้ำลายบวม ช่วงที่แพร่เชื้อแรงที่สุดจะเกิดในระหว่าง 2 วันก่อนถึง 4 วันหลังเริ่มเกิดอาการ
- ช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มสัมผัสเชื้อไวรัสจนมีอาการป่วย จะอยู่ในระหว่าง 12 ถึง 25 วัน แต่ที่พบบ่อยที่สุดคือระหว่าง 16 ถึง 18 วัน

ใครที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคคางทูม?

ใครก็ตามที่สัมผัสกับโรคติดต่อคางทูมสามารถเป็นคางทูมได้ หากพวกเขาไม่เคยติดเชื้อมาก่อนในอดีตหรือไม่เคยได้รับวัคซีนคุ้มกันโรค

ป้องกันโรคคางทูมได้อย่างไร?

- คนที่เป็นโรคคางทูมควรพักอยู่กับบ้านสักเก้าวันหลังจากเริ่มมีอาการบวม เพื่อช่วยหยุดการแพร่เชื้อไวรัสไปให้ผู้อื่น
- วัคซีนเอ็มเอ็มอาร์ ป้องกันโรคคางทูม หัดและหัดเยอรมัน และเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดมาตรฐานการให้วัคซีนคุ้มกันโรค ควรให้วัคซีนนี้แก่เด็กอายุ 12 เดือนและให้อีกครั้งตอนอายุสี่ขวบ
- คนที่เกิดหลังค.ศ. 1965 ควรให้แน่ใจว่าได้รับวัคซีนเอ็มเอ็มอาร์ครบสองครั้ง

วินิจฉัยโรคคางทูมได้อย่างไร?

แพทย์มักจะวินิจฉัยโรคคางทูมตามอาการและสัญญาณของผู้ป่วยอย่างเดียว การตรวจเลือดหรือตัวอย่างจากลำคอ ปัสสาวะหรือของเหลวจากไขสันหลังสามารถยืนยันการวินิจฉัยโรคได้

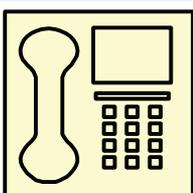
รักษาโรคคางทูมได้อย่างไร?

ไม่มีการรักษาเฉพาะสำหรับโรคคางทูม ยาระงับปวดบรรเทาอาการปวดและลดไข้ได้ การประคบร้อนหรือประคบเย็นที่ต่อมซึ่งบวมก็อาจช่วยบรรเทาอาการได้

การตอบรับของสาธารณสุขเป็นอย่างไร?

- ห้องปฏิบัติการและครูใหญ่ของโรงเรียนและผู้อำนวยความสะดวกของศูนย์รับเลี้ยงเด็ก ต้องรายงานให้หน่วยงานสาธารณสุขในเขตของตนรับทราบ ในทุกรายที่พบว่าเป็นโรคคางทูม รายงานเหล่านี้จะเป็นสถิติ เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงแนวโน้มในอุบัติการณ์ของโรคคางทูมในชุมชน
- คนที่เป็นโรคคางทูมควรอยู่ห่างจากสถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนและที่ทำงานเป็นเวลาเก้าวันหลังจากเริ่มมีอาการบวม

ข้อมูลเพิ่มเติม - หน่วยงานสาธารณสุขในรัฐนิวเซาท์เวลส์

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au